

Nr 29

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i utsökningslagen m. m.

Genom en den 20 mars 1964 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 126, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om ändring i utsökningslagen;
- 2) lag angående upphävande av 23 § förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall;
- 3) lag angående ändrad lydelse av 21 § lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta; samt
- 4) lag angående ändrad lydelse av 2 och 18 §§ lagen den 12 maj 1955 (nr 235) med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m.

Propositionens huvudsakliga innehåll

På grundval av ett delbetänkande från lagberedningen föreslås i propositionen vissa partiella reformer inom utsökningsrätten. Reformerna, som främst rör organisatoriska frågor, är föranledda dels av att utsökningsväsendet enligt redan fattade beslut skall helt förstätligas den 1 januari 1965, dels av att städernas domstolsväsende kan komma att bli förstätligt vid samma tidpunkt.

Förslaget innebär att länsstyrelserna tills vidare blir överexekutorer såväl för stad som för landet. Kungl. Maj:t skall dock kunna förordna särskild överexekutor för viss del av län. Därjämte får länsstyrelse befogenhet att förordna lämplig person att vara överexekutor för särskild förrättning, t. ex. försäljning av fast egendom och fartyg. Kronofogde skall vara utmättningsman med överexekutor som instans närmast över honom. Tillsynen över utmättningsmännen skall utövas av länsstyrelserna, i förekommande fall med biträde av särskild överexekutor.

Dessutom förordas ändrade regler för kungörande av exekutiva auktioner.

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 1965.

Förslagen

De vid propositionen fogade förslagen är av följande lydelse:

Lag

om ändring i utsökningslagen

Härigenom förordnas, att 1—6, 9, 10, 52, 85, 90, 97—99, 101, 104, 105, 127, 137, 141, 169, 173, 203 och 211 §§ utsökningslagen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives samt att 202 och 221 §§ samma lag skola upphöra att gälla.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)²

1 §.

Utsökningsmål upptagas och prövas av överexekutor, som är för landet Konungens befallningshavande, var inom sitt län, i Stockholm överståthållarämbetet, i annan stad med magistrat denna eller, där Konungen det förordnar, viss ledamot av magistraten samt i stad utan magistrat Konungens befallningshavande eller den Konungen därtill förordnar.

Är i stad utan magistrat Konungens befallningshavande överexekutor, skall staden med avseende å vad i denna lag sägs räknas till landet. Är i sådan stad annan än Konungens befallningshavande överexekutor, må Konungen förordna, att staden skall i vad angår utmättningsman och dennes verksamhet räknas till landet.

Utsökningsmål upptagas och prövas av överexekutor, om ej annat stadgas.

Konungens befallningshavande är överexekutor. Konungen äger dock förordna särskild överexekutor för viss del av län. Ersättare för sådan överexekutor förordnas, om ej annat är stadgat, av Konungens befallningshavande.

Konungens befallningshavande äger för särskild förrättning förordna därtill lämpad person att vara överexekutor.

2 §.

Utmättningsman är å landet landsfiskal, var inom sitt tjänstgöringsområde, och i stad stadsfogde. Fin-

Kronofogde är utmättningsman.

¹ Senaste lydelse av 97, 104, 105, 127 och 173 §§ se SFS 1912:211, av 3, 99 och 137 §§ se SFS 1917:307, av 169 § se SFS 1921:301, av 4 § se SFS 1925:176, av 98 § se SFS 1937:452, av 1, 10 och 90 §§ se SFS 1942:114, av 101 och 141 §§ se SFS 1944:68, av 9 § se SFS 1945:370, av 6 § se SFS 1946:814, av 211 § se SFS 1954:100, av 85 § se SFS 1955:234 samt av 2, 52 och 203 §§ se SFS 1963:255.

² Mindre språkliga ändringar har i regel icke utmärkts genom kursivering.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

nes stadsfogde i stad, som enligt 1 § skall räknas till landet, vare han utmätningsman för staden. Erfordras i stad mer än en stadsfogde, bestämme Konungen deras antal och omfånget för varderas befattning.

Utmättningsman har — — — — — förrätta utmätning.
Om befogenhet — — — — — förordnar Konungen.

3 §.

Konungens befallningshavande äge för bestämt fall eller inom visst område förordna lämplig person att på eget ansvar i landsfiskals ställe vara utmätningsman. Om sålunda förordnad utmätningsman gälle vad i denna lag om landsfiskal stadgas.

Om förrättningsman, som överexekutor särskilt förordnar för hållande av auktion å utmätt egendom eller fördelning av köpeskillning, stadgas i 90, 98 och 141 §§. Vad nedan i denna lag sägs med avseende å utmätningsman skall i fråga om uppdrag, för vilket förrättningsman som nyss nämnts blivit särskilt förordnad, i stället tillämpas å denne.

Kronofogde utnämnes eller förordnas av Konungen eller, om Konungen så bestämt, av Konungens befallningshavande.

Ersättare för kronofogde förordnas, om ej annat är stadgat, av Konungens befallningshavande.

4 §.

I Stockholm, så ock i annan stad, där utmätningsmannabefattningen anses icke kunna av en stadsfogde ensam fullgöras, må, om Konungen finner gott sådant medgiva, stadsfogde äga att för bestämt fall i sitt ställe till utmätningsman sätta annan man, som av överexekutor är antagen. Ej må stadsfogde å annan uppdraga försäljning av fartyg, som i 94 § sägs, ej heller fördelning av köpeskillning för lös egendom i fall, då enligt 140 eller 141 § sammanträde för fördelningen erfordras; och äge Konungen även i övrigt föreskriva villkor för stadsfogdes rätt att i sitt ställe sätta annan man.

Kronofogde äger, enligt bestämmelser som Konungen meddelar, sätta annan befattningshavare i sitt ställe såsom utmätningsman.

5 §.

Emot överexekutor gälle enahanda jäv, som i rättegångsbalken om domare sägas.

Förordnande, som Konungens befallningshavande givit enligt 1 § eller 3 § 2 mom., eller uppdrag, som

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

kronofogde givit enligt 4 §, må återkallas, när skäl äro därtill.

6 §.

Föreligger för utmätningsman be-
träffande visst mål omständighet,
som enligt rättegångsbalken skulle
utgöra jäv mot domare, må han ej
taga befattning med målet. Jäv må
ej grundas därdå, att utmätningsman-
nen såsom domare eller befattnings-
havare vid domstol fattat beslut,
som rör saken, eller hos annan myn-
dighet än domstol tagit befattning
därmed eller i saken vittnat eller va-
rit sakkunnig, ej heller å åtgärd,
som utmätningsmannen vidtagit å
tjänstens vägnar, eller gärning, som
förövats mot honom i eller för hans
tjänst. Förekommer jäv mot lands-
fiskal eller stadsfogde eller av över-
exekutor särskilt förordnad förrätt-
ningsman, anmäla han det genast
hos överexekutor, som, där jävet
prövas lagligt, förordnar annan ut-
mätningsman i den jäviges ställe.
Över beslut, som i jävsfrågan gives
av överexekutorn, må klagan ej fö-
ras.

Mot överexekutor och utmätnings-
man gälla samma jäv som i rätte-
gångsbalken stadgas i fråga om do-
mare. Överexekutor eller utmät-
ningsman skall dock icke anses jä-
vig därför att han såsom domare el-
ler befattningshavare vid domstol
fattat beslut som rör saken. Ej hel-
ler må jäv mot utmätningsman
grundas därpå, att han hos annan
myndighet än domstol tagit befatt-
ning med saken eller vittnat eller
varit sakkunnig däri, eller på åtgärd,
som han vidtagit på tjänstens
vägnar, eller på gärning, som för-
övats mot honom i eller för hans
tjänst.

Förekommer anledning att krono-
fogde är jävig, skall det genast an-
mälas hos Konungens befallningsha-
vande, som äger förordna annan ut-
mätningsman för målet. Förekom-
mer anledning att den som förord-
nats av kronofogde är jävig i mål
som anförtrotts honom, skall det
omedelbart anmälas hos kronofog-
den, som i sådant fall äger utse an-
nan för målet.

Talan mot beslut, varigenom ut-
mätningsman avvisat framställt jäv,
fullföljes hos överexekutor. Över
överexekutors beslut må klagan ej
föras.

Oavsett jäv äger utmätningsman
vidtaga åtgärd, som ej utan fara kan
uppskjutas.

9 §.

Landsfiskal och stadsfogde skola
hålla dagbok över alla mål, i vilka
utmätning eller annan deras åtgärd
enligt denna lag äskas, och däri
teckna dagen, då varje mål inkom-
mit, den åtgärd därmed vidtagits
och dagen, då det skett, eller hinder
som förefallit; vare ock pliktige att
ur dagboken meddela skriftligt in-

Utmättingsman skall föra dagbok
enligt bestämmelser som meddelas
av Konungen.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

tyg, när sådant begäres. De närmare föreskrifterna om bokens förändring meddelas av Konungen.

10 §.

Överexekutor åligger att noga tillse, huru de utmätningsmän, som under honom lyda, förrätta vad dem enligt lag eller eljest i tjänsten betrott varder.

Finnes utmätningsman icke behörigen iakttaga sina tjänsteplikter, äge överexekutor meddela honom varning. Låter han sig icke därav rätta eller har han begått fel av svårare beskaffenhet, skall överexekutor överlämna ärendet till vederbörande åklagare, som har att pröva, om åtal skall anställas inför domstol.

Har åtgärd vidtagits för utmätningsmans ställande under åtal, äge överexekutor avstänga honom från tjänstgöring, intill dess över honom blivit slutligen dömt eller domstolen annorlunda förordnar.

Har Konungen beträffande stad meddelat förordnande jämlikt 1 § andra stycket sista punkten, ankomme på Konungens befallningshavande att i stället för överexekutor i staden utöva befogenhet varom ovan i andra och tredje styckena sägs.

52 §.

Har i — — — — — eller vite.

Beslut om utmätningsmans avstängning från tjänstgöring går i verkställighet utan hinder av besvär.

Huru beslut — — — — — och 7 kap.

85 §.

Då fast egendom eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till sådant fartyg tagits i mät eller då utmätningsman å landet tagit i mät fartyg, varom i 94 § sägs, åligger det utmätningsmannen att genast anmäla det hos överexekutor. Har i

När fast egendom, fartyg som sägs i 94 § eller luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg tagits i mät, åligger det utmätningsmannen att genast anmäla det hos överexekutor.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

fråga om fast egendom å landet gäldenären vid utmätningen uppgivit auktionsställe, såsom i 98 § sägs, give utmätningsmannen ock det tillkänna.

Då fast — — — — — utmätningen skett.

Utmättes fartyg — — — — — urskiljande erfordras.

Gäller utmätningen — — — — — rörande luftfartyg.

Myndighet, vilken — — — — — är sagt.

Har domstol — — — — — till överexekutor.

Sker utmätning — — — — — till kommerskollegium.

90 §.

Skall lös egendom säljas, låte utmätningsmannen tid och ställe för auktionen kungöras i kyrkan för den församling, där försäljningen sker, så ock, om gäldenär eller borgenär det äskar, eller eljest sådant finnes lämpligt, i tidning inom orten ävensom i kyrkorna för de församlingar, som närmast därintill äro. Finnes för viss stad förordnat, att auktion skall kungöras på annat sätt än nu är sagt, lände det till efterrättelse.

Är egendom — — — — — lämpligt finnes.

Å landet skall auktion å fartyg, varom i 94 § sägs, förrättas av överexekutor eller, då auktion ej skall ske å landskansli, av den som överexekutor för sådant ändamål till förrättningsman särskilt förordnar; och låte auktionsförrättaren kungöra auktionen såsom ovan om annan lösegendom är sagt.

Har Konungen beträffande stad meddelat förordnande jämlikt 1 § andra stycket sista punkten, ankomme på överexekutor i staden att förrätta auktion å fartyg, varom i 94 § sägs; och låte överexekutor kungöra auktionen på sätt ovan stadgas.

Skall lös egendom säljas, skall utmätningsmannen kungöra tid och ställe för auktionen i tidning inom orten och på sätt som i övrigt finnes lämpligt. Finnes för viss ort förordnat, att auktion skall kungöras på särskilt sätt, skall det också lända till efterrättelse.

Auktion å fartyg som sägs i 94 § skall förrättas av överexekutor. Auktionen skall kungöras så som ovan om annan lös egendom är sagt.

97 §.

Auktion å utmätt fast egendom skall förrättas av överexekutor, där ej i 98 § annorledes stadgas.

Auktion å utmätt fast egendom förrättas av överexekutor.

Auktionen skall hållas på tid och plats, som bestämmas efter hörande av borgenären och gäldenären, om

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

det kan ske utan oskäligt uppskov.
Auktionen må, om särskilda skäl
äro därtill, hållas utanför överexekutors område.

98 §.

Å landet äge gäldenären bestämma, om auktion å fast egendom skall hållas å landskansliet eller å tingsställe i orten. Uppgiver gäldenären annat ställe i orten, må ock auktionen där hållas, om överexekutor prövar stället lämpligt. Har ej gäldenär vid utmätningen eller, där in-tecknad fordran fastställts till betalning ur egendomen, sist å fjortonde dagen efter det så skett, hos överexekutor uppgivit auktionsställe, eller äro flera, som äga auktionsställe nämna, och kunna de ej därom sig förena, bestämme överexekutor, var auktionen skall hållas. Skall auktionen hållas på annat ställe än landskansliet, varde den förrättad av den, som överexekutor för sådant ändamål till förrättningsman särskilt förordnar.

I stad skall auktion å fast egendom förrättas å överexekutors ämbetsrum eller annat ställe, där auktioner i staden gemenligen hållas.

Skola fastigheter inom särskilda överexekutorers områden gå i en försäljning, varde auktionen förrättad där huvudgården eller, om sådan ej finnes, den till allmän bevillning högst uppskattade fastigheten är belägen; är det å landet, varde auktionen hållen å landskansliet.

99 §.

Då fast egendom å landet blivit utmätt, insände utmätningsmannen till överexekutor protokollet över utmätningen med beskrivning och värdering å egendomen jämte övriga tillgängliga handlingar, varom i 79 § är nämnt.

Skola fastigheter inom skilda överexekutorers områden gå i en försäljning, skall auktionen förrättas av den överexekutor, inom vars område huvudgården eller, om sådan ej finnes, den högst taxerade fastigheten är belägen.

Då fast egendom blivit utmätt, skall utmätningsmannen till överexekutor insända protokollet över utmätningen med beskrivning och värdering å egendomen jämte övriga tillgängliga handlingar, varom i 79 § är nämnt.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

101 §.

Tiden för auktionen varde av auktionsförrättaren bestämd, och låte han kungörelse därom, så ock om egendomens beskaffenhet och auktionsstället införas i allmänna tidningarna minst fyra veckor före auktionsdagen ävensom intagas i länskungörelserna; foge ock anstalt, att kungörelsen varder ej mindre, sist fyra veckor före auktionsdagen, å landet uppläst i tingslagets kyrkor och i stad anslagen å det ställe, där auktionen hålles, än även, där så ske kan, i tidning inom orten införd minst fjorton dagar före nämnda dag. Är för viss stad förordnat, att auktion å fast egendom skall jämväl på annat sätt kungöras, lände ock det till efterrättelse.

Kungörelse om tid och plats för auktionen så ock om egendomens beskaffenhet skall införas i allmänna tidningarna minst fyra veckor före auktionsdagen ävensom intagas i länskungörelserna. Auktionen skall jämväl kungöras i tidning inom orten minst fjorton dagar före auktionsdagen och i övrigt utlysas på lämpligt sätt. Är för viss ort förordnat, att auktion skall kungöras på särskilt sätt, skall det också lända till efterrättelse.

Skall försäljning — — — — auktionsförrättaren avlämnad.

104 §.

Är ej auktion så kungjord, som i 101 § sägs, varde den inställd, och sätte auktionsförrättaren ut annan tid därtill. Ej må dock auktion inställas förty att kungörelsen ej varit i en eller annan kyrka uppläst eller i tidning inom orten införd, där den eljest allmänneligen ågått.

Har kungörelse om auktion ej införts i allmänna tidningarna, länskungörelserna eller tidning inom orten, efter vad i 101 § sägs, eller föreligger eljest väsentlig brist med avseende å kungörandet, skall auktionen inställas och ny tid utsättas av auktionsförrättaren.

105 §.

Då utlyst auktion i följd av laga hinder inställes, varde, där så ske kan, det i länskungörelserna så ock å landet i tingslagets kyrkor och i stad genom anslag, som förut är sagt, före den utsatta dagen kungjort.

Då utlyst auktion i följd av laga hinder inställes, skall det, om så kan ske, kungöras i länskungörelserna och tidning inom orten samt på annat lämpligt sätt.

127 §.

Kommer försäljning ej till stånd förty att vid auktionen bud icke göres eller antages, då skall, om utmätningssökanden före förrättnings slut det äskar, ny auktion hållas å samma ställe fyra veckor därefter, varom auktionsförrättaren skall genast meddela underrättelse,

Kommer försäljning ej till stånd därför att vid auktionen bud icke göres eller antages, då skall, om utmätningssökanden framställer yrkande därom före förrättnings slut, ny auktion hållas på tid och plats som auktionsförrättaren bestämmer. Auktionsförrättaren skall

(Nuvarande lydelse)

och foge han anstalt, att kungörelse om tiden för den nya auktionen varder, sist fjorton dagar före auktionen, ej mindre uti länskungörelserna införd samt å landet uppläst i tingslagets kyrkor och i stad anslagen, som i 101 § stadgas, än även, där så ske kan, i tidning inom orten införd.

(Föreslagen lydelse)

låta införa kungörelse om den nya auktionen i länskungörelserna och tidning inom orten sist fjorton dagar före auktionen samt i övrigt utlysa denna på lämpligt sätt. Han skall också i god tid avsända underrättelser enligt vad i 103 § 2 mom. sägs.

137 §.

Då utmätt — — — — — till handa.

Innan dom — — — — — eller borgen.

Har stadsfogde till utmätningsman i sitt ställe satt annan man, fullgöre dock själv vad, efter ty ovan är sagt, utmätningsman åligger, där han ej åt den, som förrättat utmätningen, uppdragit att medlen borgenären tillhandahålla, och denne därom blivit underrättad.

Har utmätning verkställt av någon som kronofogde förordnat därtill, skall kronofogden likväl fullgöra vad som enligt det ovan sagda åligger utmätningsmannen, om han ej åt den, som förrättat utmätningen, uppdragit jämväl att tillhandahålla borgenären medlen.

141 §.

Nu har — — — — — där infinna.

Finnes i — — — — — till utdelning.

Erfordras å landet sammanträde för köpeskillingens fördelning, skall det äga rum inför överexekutor eller den, som överexekutor för sådant ändamål till förrättningsman särskilt förordnar; och åligger det utmätningsmannen att genast till överexekutor insända de medel, som fördelas skola, samt protokollet över utmätningen och övriga till ärendet hörande handlingar. Erfordras dylikt sammanträde i stad och är utmätningsförrättaren ej behörig att sammanträdet hålla, insände han genast till stadsfogden sagda medel, protokoll och handlingar. Den, som håller sammanträdet, förfare vidare på sätt ovan är stadgat.

Har Konungen beträffande stad meddelat förordnande jämlikt 1 § andra stycket sista punkten, ankomme på överexekutor i staden att hålla sådant sammanträde som ovan i tredje stycket sägs.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

169 §.

Vill borgenär — — — — — hans fordran.

Yrkande om tvångsförvaltning göres hos överexekutor, *dock att*, om egendomen utbjudits å auktion, yrkandet framställles *hos auktionsförrättaren*, innan förrättningen avslutats. Vid ansökningen foga sökanden i huvudskrift den handling, på grund av vilken betalning blivit sökt, där densamma ej förvaras hos överexekutor eller finnes hos utmätningssmannen, i vilket senare fall den av överexekutor från utmätningssmannen infordras. Överexekutor införskaffe tilllika protokoll över utmätningen, övriga i 79 § omförmälda handlingar samt borgenärsförteckning eller, där sådan ej finnes upprättad, gravationsbevis, i den mån nämnda handlingar ej äro för överexekutor tillgängliga. *Göres yrkandet hos auktionsförrättare, som förordnats jämlikt 98 §, åligge honom att ofördröjligen göra anmälan därom hos överexekutor och tilllika insända ovan angivna handlingar, i den mån de finnas hos honom.*

Där så prövas nödigt, äge överexekutor, innan beslut i ärendet meddelas, förordna, att sammanträde för behandling av förvaltningen rörande frågor skall inför överexekutor *eller särskilt förordnad förrättningsman* hållas med gäldenären och dem, vilka hava fordran eller rättighet, som vilar å fastigheten. Om kungörande av sådant sammanträde samt om kallelser till detsamma gälle vad i 173 § angående där nämnt sammanträde är stadgat.

Sökanden skall — — — — — nödiga kostnaden.

173 §.

Sedan redovisning inkommit, skall för fördelning av behållningen sammanträde hållas inför överexekutor *eller, där redovisningen avser fast egendom å landet och överexekutor*

Yrkande om tvångsförvaltning göres hos överexekutor. Om egendomen utbjudits på auktion, skall yrkandet framställas, innan förrättningen avslutats. Vid ansökningen skall sökanden i huvudskrift foga den handling, på grund av vilken betalning blivit sökt, om densamma ej förvaras hos överexekutor eller finnes hos utmätningssmannen. I sistnämnda fall skall överexekutor infordra handlingen från utmätningssmannen. Överexekutor skall tilllika införskaffa protokoll över utmätningen, övriga i 79 § omförmälda handlingar samt borgenärsförteckning eller, om sådan ej finnes upprättad, gravationsbevis, i den mån nämnda handlingar ej äro tillgängliga för överexekutor.

När så prövas nödigt, äger överexekutor, innan beslut i ärendet meddelas, förordna, att sammanträde för behandling av frågor rörande förvaltningen skall inför överexekutor hållas med gäldenären och dem, vilka hava fordran eller rättighet, som vilar å fastigheten. Om kungörande av sådant sammanträde samt om kallelser till detsamma skall gälla vad i 173 § är stadgat angående där nämnt sammanträde.

Sedan redovisning inkommit, skall för fördelning av behållningen sammanträde hållas inför överexekutor. *Kungörelse om tid och plats för sammanträdet skall införas i allmänna*

(Nuvarande lydelse)

prövar sådant lämpligare, inför utmätningsmannen i orten. Förrättningsmannen utsatte ofördröjligen tid och ort för sammanträdet och kungöre det minst tio dagar förut i allmänna tidningarna samt, där så ske kan, i tidning inom orten; låte ock kungörelsen införas i länskungörelserna. Borgenärerna och gäldenären skola ock genom särskilda kallelsebrev, efter ty i 103 § 2 mom. stadgas, om sammanträdet underättas.

202 §.

Vill någon klaga över utmätningsmans åtgärd vid auktion å fast egendom, skall han inkomma till överexekutor med klagoskrift inom tre veckor från auktionsdagen; dock att klagan över borgenärsförteckningen, där ej fråga är om bestämmande av lägsta budet eller andra villkor för försäljningen, skall föras i den ordning 203 § stadgar.

203 §.

Är någon missnöjd med utmätningsmans förslag till fördelning av köpeskillning för utmätningsvis såld egendom eller av medel, som avses i 143 § 2 mom. eller som influtit under tvångsförvaltning, skall han inkomma till överexekutor med klagoskrift inom tre veckor från den dag, då förslaget avgavs.

(Föreslagen lydelse)

tidningarna och tidning inom orten minst tio dagar före sammanträdet samt intagas i länskungörelserna. Till borgenärerna och gäldenären skola också i god tid avsändas underrättelser om sammanträdet genom rekommenderade brev.

Är någon missnöjd med utmätningsmans förslag till fördelning av köpeskillning för utmätningsvis såld egendom, skall han inkomma till överexekutor med klagoskrift inom tre veckor från den dag, då förslaget avgavs.

211 §.

Nöjes ej — — — — — till efterrättelse.

Över utslag — — — — — talan däremot.

Ej må — — — — — utmätningsman behörig.

Om klagan över beslut, varigenom varning meddelats utmätningsman eller han avstängts från tjänstgöring, stadgas i 221 §.

221 §.

Utmätningsman, som icke åtnöjes med beslut, varigenom med stöd av 10 § varning meddelats honom eller

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

han avstängts från tjänstgöring, må däröver hos Kungl. Maj:t anföra besvär, vilka skola hava inkommit till socialdepartementet sist å trettionde dagen efter det utmätningssmannen erhöll del av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1965.

Är vid lagens ikraftträdande utsökningsmål anhängigt hos myndighet, som enligt den nya lydelsen icke har att taga befattning därmed, skall målet överlämnas till den myndighet på vilken prövningen av målet därefter ankommer.

Vad i 202 och 221 §§ samt 203 § i dess äldre lydelse stadgas skall alltjämt tillämpas, när någon vill klaga över åtgärd som vidtagits eller beslut som meddelats före denna lags ikraftträdande.

Lag

angående upphävande av 23 § förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall

Härigenom förordnas, att 23 § förordningen den 10 augusti 1877 om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall vid utgången av december 1964 skall upphöra att gälla.

Lag

angående ändrad lydelse av 21 § lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta

Härigenom förordnas, att 21 § lagen den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension eller livränta¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

21 §.

Häftar någon — — — — — och undantag:

- 1) Vad i — — — — — avgiva yttrande.
- 2) Sedan tre — — — — — äga tillämpning.
- 3) Beviljas införsel — — — — — bidragets betalning.
Har gäldenär — — — — — efter skatteavdraget.
- 4) Vad i — — — — — äga tillämpning.
- 5) Det åligge — — — — — hos denne.
- 6) Arbetsgivaren vare — — — — — hava innehållits.
- 7) I fråga — — — — — meddelade bestämmelser.

¹ Senaste lydelse se SFS 1963:259.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

8) Finnes beträffande viss stad eller visst område på landet erforderligt, att ärenden angående införsel till gäldande av utskylder eller avgifter skola kunna handläggas jämväl av exekutionsbiträde, äge Konungen därom förordna; och skall i ty fall vad om utmätningssman gäller tillämpas å sådant biträde.

9) Införsel må ej beviljas i sjukpenning eller annan dagersättning, som utgår på grund av sjukdom eller olycksfall eller av annan sådan anledning.

8) Införsel må ej beviljas i sjukpenning eller annan dagersättning, som utgår på grund av sjukdom eller olycksfall eller av annan sådan anledning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1965.

Lag

angående ändrad lydelse av 2 och 18 §§ lagen den 12 maj 1955 (nr 235) med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m

Härigenom förordnas, att 2 och 18 §§ lagen den 12 maj 1955 med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m. skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

2 §.

Auktion skall förrättas av överexekutor eller, där auktion å landet skall hållas annorstädes än å landskansli, av den som överexekutor för ändamålet till förrättningsman särskilt förordnar.

Auktion skall förrättas av överexekutor.

18 §.

Angående klagan över utmätningssmans eller överexekutors åtgärd vid auktion eller i fråga om fördelning av köpeskillning eller av medel, som eljest finnas att redovi-

Angående klagan över överexekutors åtgärd vid auktion eller i fråga om fördelning av köpeskillning eller av medel, som eljest finnas att redovisa, gäller vad i sådant hänseen-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

sa, gälle vad i sådant hänseende är i utsökningslagen stadgat beträffande försäljning av fast egendom.

de är i utsökningslagen stadgat beträffande fast egendom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1965.

Vad i 18 § i dess äldre lydelse stadgas skall alltjämt tillämpas, när någon vill klaga över åtgärd som vidtagits före denna lags ikraftträdande.

Lagförslagets tillkomst

Inom *lagberedningen* pågår för närvarande arbete med revidering av utsökningslagen (UL). I avvaktan på en mera genomgripande omarbetning av utsökningslagstiftningen avlämnade beredningen den 22 april 1963 ett delbetänkande — Utsökningsrätt II (SOU 1963:28) — med förslag till ny lagstiftning om lagsökning och betalningsföreläggande samt om överexekutor och utmätningsmän m. m. Betänkandet är undertecknat av justitierådet Gösta Walin, ordförande, samt hovrättsråden Ulf Lundvik och I. Ulveson, ledamöter.

I *avdelning 2* av berörda betänkande har beredningen föreslagit bl. a. sådana ändringar i UL, som omedelbart erfordras på grund av det beslutade förstatligandet av exekutionsväsendet den 1 januari 1965. Det planerade förstatligandet av domstolsväsendet medför också att UL behöver ändras i vissa stycken. Beredningen har i detta sammanhang tagit upp jämväl dessa frågor. De ändringar, som föreslås med tanke på att städernas domstolsväsende kan komma att förstatligas, är så avfattade att förslaget kan genomföras, oavsett om detta förstatligande sker samtidigt eller senare.

Lagberedningens förslag till ny lagstiftning om lagsökning och betalningsföreläggande, behandlat i *avdelning 1* av betänkandet, har ej upptagits i förevarande proposition.

Utlåtanden över lagberedningens betänkande har efter remiss den 27 maj 1963 avgivits av rikets hovrätter, arbetsdomstolens ordförande (anmodad att yttra sig endast över avdelning 1), statskontoret, riksrevisionsverket, rådhusrätterna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Norrköping, överståthållarämbetet och alla länsstyrelser, överexekutorerna i samtliga magistratsstäder och i Karlshamn, Lysekil, Strömstad, Ulricehamn, Skövde och Hudiksvall (anmodade att yttra sig blott över avdelning 2), besvärssakkunniga, domstolskommittén samt polisberedningen. Vid utlåtandena har fogats ett stort antal yttranden från olika myndigheter och organisationer.

Tillfälle att avge yttrande över betänkandet har beretts Sveriges advokat-

samfund, Föreningarna Sveriges häradshövdingar, Sveriges stadsdomare, Sveriges stadsfogar, Sveriges landsfiskaler och Sveriges rättshjälpsjurister, Föreningen mellan ombudsmännen hos Sveriges landshypoteksinstitution, Svenska exekutionsmännens riksförbund, Landsorganisationen i Sverige, Svenska arbetsgivareföreningen, Tjänstemännens centralorganisation, Sveriges akademikers centralorganisation, Statstjänstemännens riksförbund, Stockholms handelskammare, Skånes handelskammare, Sveriges köpmannaförbund, Svenska bankföreningen, Svenska sparbanksföreningen, Svenska stadsförbundet, Svenska landskommunernas förbund (numera Svenska kommunförbundet) samt Sveriges jordbrukskasseförbund. Yttrandet har avgivits av alla utom Statstjänstemännens riksförbund.

Inom justitiedepartementet har därefter upprättats förslag till lag om ändring i utsökningslagen, lag angående upphävande av 23 § förordningen den 10 augusti 1877 (nr 31 s. 51) om nya utsökningslagens införande och vad i avseende därå iakttagas skall, lag angående ändrad lydelse av 21 § lagen den 14 juni 1917 (nr 380) om införsel i avlöning, pension eller livränta samt lag angående ändrad lydelse av 2 och 18 §§ lagen den 12 maj 1955 (nr 235) med särskilda bestämmelser om försäljning av utmätt luftfartyg m. m. Förslagen överensstämmer, fränsett smärre redaktionella jämkningar, med de vid propositionen fogade lagförslagen.

I beslut den 6 mars 1964 förordnade Kungl. Maj:t, att lagrådets utlåtande skulle inhämtas över de sålunda upprättade lagförslagen. Lagrådet avgav utlåtande den 13 mars 1964, varefter ärendet slutligt anmäldes i statsrådet den 20 mars 1964.

Allmänt

Myndigheterna inom utsökningsväsendet. Enligt UL finnes två exekutiva myndigheter: överexekutor och utmätningsman. Besvärsinstanser är överexekutor, hovrätt och högsta domstolen.

Utsökningsmål upptages och prövas i princip av överexekutor (1 §). På landet (landskommuner, municipalsamhällen och köpingar) och i det stora flertalet städer utan magistrat är länsstyrelsen överexekutor. Övriga städer utan magistrat har särskild av Kungl. Maj:t förordnad överexekutor; till uppdrag som sådan överexekutor anlitas regelmässigt kommunalborgmästare eller häradshövding. I stad med magistrat är — fränsett Stockholm, där överståthållarämbetet är överexekutor — magistraten eller, då Kungl. Maj:t så förordnar, viss ledamot av magistraten överexekutor. Numera förekommer det sällan att magistraten som sådan fungerar såsom överexekutor.

Utmätningsman är på landet landsfiskalen (2 § 1 mom.). Jämväl i stad utan magistrat är landsfiskalen i allmänhet utmätningsman; i en del stä-

der utan magistrat är dock stadsfogde utmätningsman. Stadsfogde är utmätningsman i stad med magistrat. Erfordras mer än en stadsfogde, bestämmer Kungl Maj:t antalet och arbetsfördelningen mellan dem.

Det åligger utmätningsman att, efter vad som sägs i UL, fullgöra vad överexekutor förordnar, verkställa dom och i vissa fall utan föreskrift av annan myndighet förrätta utmätning (2 § 2 mom.).

Utmättningsman är således verkställande myndighet. Vid verkställighetsåtgärderna äger han med vissa begränsningar anlita underställda befattningshavare, nämligen domsverkställare och exekutionsbiträden. Domsverkställare, som finnes endast i vissa städer med stadsfogde, biträder med exekution i enskilda mål, t. ex. med verkställighets- och handräckningsåtgärder enligt UL. Exekutionsbiträde har huvudsakligen att syssla med indrivning av skatter och böter, d. v. s. allmänna ärenden.

För behörighet till stadsfogdetjänst fordras enligt särskild förordning att vederbörande antingen har avlagt juris kandidatexamen eller att han meriterat sig på visst annat sätt. Flertalet stadsfogdar har avlagt juris kandidatexamen, och för somliga städer har föreskrivits krav på dylik examen. För behörighet att erhålla tjänst som landsfiskal kräves distriktsåklagarexamen eller juris kandidatexamen jämte viss ytterligare utbildning.

Lagberedningen. Lagberedningens förslag har, såsom framgått, främst föranletts av statsmakternas beslut att exekutionsväsendet skall helt förstatligas den 1 januari 1965. Den närmare utformningen av det förstatligade exekutionsväsendets organisation har övervägts av polisberedningen. Vid tiden för avgivandet av lagberedningens betänkande förelåg emellertid ej något slutgiltigt organisationsförslag från polisberedningen. Det har därför varit nödvändigt för lagberedningen att — efter samråd med polisberedningen — göra vissa antaganden rörande organisationens blivande gestaltning. Ej heller har domstolskommitténs betänkande om rådhusrätternas förstatligande varit tillgängligt för lagberedningen; även med domstolskommittén har dock samråd ägt rum. I nu berörda hänseenden yttrar lagberedningen följande.

Ännu kan icke i detalj angivas vad polisberedningen kommer att föreslå i fråga om organisationen av exekutionsväsendet. Ej heller kan det sägas, hur domstolsorganisationen i städerna skall gestaltas. Det är emellertid genom riksdagens beslut om huvudmannaskapet för polisväsendet m. m. fastslaget, att exekutionsväsendet skall helt förstatligas. Härav lär följande, att även överexekutorsuppgifterna, så länge överexekutor finns kvar, måste omhänderhavas av statliga organ även för städernas del. Huvudlinjerna för exekutionsväsendet torde i övrigt vara klara, och det lär därför ej möta hinder att förbereda reformerna genom utarbetande av förslag om de ändringar i UL som nyss nämnts. De nya lagbestämmelserna bör ej gå mera i detalj än att de frågor som i polisberedningen ännu står öppna för diskussion kan regleras i administrativ ordning.

Vid sin behandling av spörsmålen angående lagsökning och betalningsföreläggande i betänkangets avdelning 1 har lagberedningen gjort en del allmänna uttalanden på den organisatoriska planet av intresse i detta sammanhang. Beträffande det framtida exekutionsväsendet kan man enligt beredningen sålunda utgå från att det kommer att genom det pågående reformarbetet helt eller så gott som helt skiljas från polis- och åklagarväsendet. Kronofogdar med stora distrikt, ungefär motsvarande domkretsarna, kommer att bli utmätningsmän. De förutsättes ha avlagt juris kandidatexamen. Även domkretsindelningen är under omprövning, och man vet ej hur dessa båda organisatoriska frågor kommer att samordnas. I allt fall räknar beredningen med att kronofogdarnas distrikt kommer att vara ungefär lika stora som våra domsagor och att man skall sträva efter att så snart som möjligt uppnå full konformitet.

Beredningen berör även frågan, hur exekutionsväsendet i organisatoriskt hänseende bör stå i förhållande till domstolarna. I tidigare sammanhang har man, påpekar beredningen, ofta utgått från att exekutionen hörde så nära samman med rättskipningen, att den borde anförtros domstolarna. Beredningen har vid sina överläggningar med polisberedningen som sin mening uttalat att exekutionsväsendet icke bör direkt inlemmas i de allmänna underrätternas organisation. Prövningen av olösta rättsliga frågor, som kan uppkomma i samband med verkställigheten, bör visserligen kunna uppdragas åt domstol. Själva bedrivandet av det exekutiva arbetet — organisationen av och ansvaret för detta — bör emellertid enligt lagberedningens uppfattning ankomma på andra organ.

Enligt vad lagberedningen framhåller har önskemål om att domstolarna skulle svara för exekutionsväsendet veterligen ej framförts från något håll i samband med polisreformen. Beredningen anser sig därför kunna utgå från att de blivande kronofogdarna i rent organisatoriskt hänseende blir fristående från domstolväsendet. Därmed är naturligtvis ej sagt att de icke skall anses höra till rättsväsendet, ej heller att talan mot deras beslut skall föras hos administrativ myndighet. Beredningen säger sig ämna framdeles föreslå att talan i exekutiva mål må fullföljas från kronofogden till domstol (företrädesvis direkt till hovrätt). En sådan ändring torde förutsätta att det icke finnes någon överexekutor. Med de kvalifikationer som kronofogdarna skulle besitta, när organisationen är genomförd, och i betraktande av den tänkta storleken av deras distrikt kan något behov av överexekutor svårigen kvarstå på längre sikt. Beredningen har därför tänkt sig att överexekutorsinstitutionen skall avskaffas efter en kortare övergångstid. Till stöd för att ej låta det ske omedelbart kan enligt beredningen anföras att man kanske icke kan räkna med att kronofogdar från början kommer att fylla de uppställda kompetenskraven. Avskaffandet av överexekutor kräver dessutom genomgripande lagändringar. Åtgärden föranleder även överväganden, hur man bör förfara med förrättan-

det av exekutiva försäljningar av fast egendom. Beredningen har tänkt sig att dessa förrättningar företrädesvis skulle omhänderhas av kronofogden i länets residensstad. Motsvarande gäller vissa andra speciella förrättningar. Vidare har beredningen förutsatt att kronofogden i residensstaden skulle kunna vara föredragande hos länsstyrelsen i vissa ärenden, som står exekutionsväsendet nära. Avskaffandet av överexekutorsinstitutionen bör enligt beredningens mening av anförda skäl anstå till dess arbetet på översyn av UL avslutats.

I ett inledande allmänt avsnitt i avdelning 2 av betänkandet erinrar lagberedningen om att dess uppgift nu närmast är att anpassa UL till polisberedningens förslag, enligt vilka exekutionsväsendet huvudsakligen skall vila på kronofogdar med biträden och landet skall indelas i ett antal kronofogdedistrikt. Någon allmän modernisering av UL kan ej åstadkommas inom den begränsade tidrymd som står till förfogande, innan den nya polis-, åklagar- och utmätningsorganisationen skall vara genomförd, säger lagberedningen. Man måste därför i stort sett utgå från ULs nuvarande ordning, och beredningen har inskränkt sig till en omarbetning av 1 kap. UL och därutöver i huvudsak allenast nödvändiga följdändringar. En grundläggande fråga har enligt beredningen varit, hur det i den föreliggande situationen bör förfaras i fråga om överexekutor. I sitt utlåtande över stadsdomstolsutredningens betänkande om underrätterna (SOU 1961: 6) har beredningen bestämt avvisat tanken att uppdelning av överexekutorsuppgifterna på länsstyrelserna och underrätterna så som utredningen föreslog. Beredningen vidhåller denna ståndpunkt.

Enligt lagberedningens uppfattning kan det ej heller bli fråga om att i förevarande sammanhang helt avskaffa överexekutorsinstitutionen eller att överflytta alla överexekutors uppgifter på underrätterna.

Med denna utgångspunkt förordar beredningen att överståthållarämbetet och länsstyrelserna tills vidare blir överexekutorer, i den mån ej särskilt undantag göres. För detta ändamål erfordras icke några större organisatoriska förändringar. Hos överståthållarämbetet och länsstyrelserna finnes redan personal som handhar överexekutors göromål. I städer med magistrat finnes också personal, som är van att syssla därmed. Det blir en lämplighetsfråga att bestämma, på vilka platser man bör behålla särskild överexekutor. Det får emellertid iakttagas, anmärker beredningen, att överexekutors distrikt måste omfatta minst ett kronofogdedistrikt. Med hänsyn härtill kan man enligt beredningens mening knappast räkna med att särskild överexekutor utses på mer än ett fåtal orter. Härav kan föranledas att en viss förstärkning blir nödvändig i fråga om den personal, som hos länsstyrelserna sysslar med överexekutors göromål. Den ökning av arbetsbördan, som för länsstyrelsernas del skulle kunna följä av att antalet överexekutorer vid sidan av dem minskas, kan motverkas genom att länsstyrelserna får möjlighet att förordna därtill lämpade befattningshavare att

för särskilda förrättningar vara överexekutor. Beredningen åsyftar främst försäljning av fast egendom liksom försäljning av fartyg eller luftfartyg, när sådan någon gång förekommer. För detta ändamål bör kunna anlitas förutvarande magistratsledamöter som sysslat därmed eller kronofogdar som anses kompetenta därför. Beredningen framhåller redan i detta sammanhang att den som skall förordnas för uppgiften bör handla såsom överexekutor och att det sålunda icke, som nu ibland sker enligt UL, skall förekomma en delegation som medför att ärendet förlägges till en lägre instans.

Beredningen föreslår därjämte en del ändringar i gällande bestämmelser om kungörande av exekutiv auktion och om förfarandet vid dylik försäljning.

Yttrandena. Lagberedningens förslag till ändringar i UL har i sina huvuddrag tillstyrkts eller lämnats utan erinran i det stora flertalet yttranden. Även de enskilda punkterna av förslaget har i allmänhet godtagits i sak. Remissinstanserna grundar sina ställningstaganden på förutsättningen att lagberedningen senare kommer att föreslå mera genomgripande och slutgiltiga ändringar i UL.

Närmare redogörelse för vissa yttranden i vad de rör lagberedningens förslag i allmänhet lämnas å s. 22—25 i propositionen, vartill utskottet torde få hänvisa.

Departementschefen. Vid lagrådsremissen anförde *föredragande departementschefen, statsrådet Kling*, beträffande de nu framlagda lagförslagen i allmänhet följande.

Sedan några år tillbaka pågår inom lagberedningen arbete med en fullständig översyn av den i många hänseenden föråldrade lagstiftningen på utsökningsrättens område. Detta arbete har redan lett till ett antal nyligen genomförda delreformer. I avvaktan på det slutliga resultatet av översynen har lagberedningen framlagt betänkande med förslag till ytterligare reformer av partiell natur inom utsökningsrätten. Dessa avser huvudsakligen organisatoriska frågor och är betingade främst av statsmakternas beslut att exekutionsväsendet i sin helhet skall förstatligas den 1 januari 1965. Även det planerade förstatligandet av rådhusrätterna, vilket medför bl. a. att magistraterna försvinner, har föranlett beredningen att förorda omedelbara ändringar i UL. Enligt förslag som denna dag remitterats till lagrådet för granskning avses rådhusrätterna skola förstatligas vid samma tidpunkt som exekutionsväsendet. Det må emellertid framhållas att de ändringar, som beredningen föreslagit med tanke på förstatligandet av städernas domstolsväsen, är så avfattade att de kan genomföras oavsett om detta förstatligande sker samtidigt med exekutionsväsendet eller först senare.

Lagberedningen framhåller i betänkanDET att överexekutorsinstitutionen enligt beredningens mening bör avskaffas i samband med den fullständiga revisionen av UL men att den bör bibehållas tills vidare. Det framlagda förslaget innebär att länsstyrelserna under övergångstiden blir överexekutorer såväl för stad som för landet. Kungl. Maj:t skall dock kunna förordna särskild överexekutor för viss del av län. Vidare får länsstyrelsen rätt att för vissa förrättningar, t. ex. försäljning av fast egendom och fartyg, förordna lämpliga personer att vara överexekutorer. Enligt förslaget är kronofogde utmättningsman med överexekutor som instans närmast över honom. Dessutom föreslås jämkningar i reglerna om kungörande av exekutiv auktion och om förfarandet i övrigt vid sådan försäljning.

De av lagberedningen föreslagna reformerna hänger nära samman med frågan om hur utsökningsväsendet i det hela kommer att gestalta sig efter förstatligandet. Hithörande spörsmål har utretts av polisberedningen. På grundval av dess arbete ämnar chefen för inrikesdepartementet denna dag framlägga förslag till ny organisation av exekutionsväsendet. Enligt vad jag inhämtat kommer förslaget att i korta drag innehålla följande.

Exekutionsverksamheten skiljes helt från polis- och åklagarväsendet. Antalet exekutionsdistrikt minskas från nuvarande 379 till 81. Distrikten benämnes kronofogdedistrikt. Inom varje distrikt koncentreras verksamheten till en centralort. Utanför denna finnes i regel ett antal stationeringsorter för exekutionspersonal. Varje distrikt förestås av en kronofogde. För kronofogdetjänst kräves juris kandidatexamen och tingsutbildning, med dispensmöjlighet för dem som är utmättningsmän och icke har denna utbildning samt dem som har behörighet för landsfiskalstjänst. I ett och samma kronofogdedistrikt kan finnas flera kronofogdar och även en eller flera biträdande kronofogdar. Dessutom skall i erforderlig omfattning finnas icke rättsbildad exekutionspersonal: kronokommissarier, förste kronoassistenter, kronoassistenter m. fl. Fördelningen av exekutiva göromål mellan kronofogde och honom underställd personal sker genom att kronofogden sätter annan befattningshavare i sitt ställe. Möjligheten att delegera till exekutionspersonalen skall gälla för hela riket och utvidgas dessutom till att omfatta uppdrag i såväl enskilda som allmänna mål. Särskilda utbildningskurser för exekutionspersonal kommer att anordnas i syfte att göra personalen skickad att handha sina uppgifter enligt den nya organisationen.

Hur den helt förstatligade domstolsorganisationen kommer att utformas synes icke ha något omedelbart intresse i förevarande sammanhang.

Lagberedningens förslag har i sina huvuddrag blivit positivt bemött av remissinstanserna. Sålunda har dessa nästan genomgående godtagit förslaget att överexekutorsinstitutionen skall finnas kvar under en övergångstid och att länsstyrelserna därvid skall — med möjligheter till vissa undantag — vara överexekutorer i hela landet. Jämväl de enskilda bestämmelserna i övrigt har i allmänhet tillstyrkts eller lämnats utan invändningar.

Även för egen del kan jag i allt väsentligt biträda vad lagberedningen föreslagit. Enligt mitt bedömande banar det framlagda förslaget på ett praktiskt och ändamålsenligt sätt väg för det avsedda förstatligandet av utsoknings- och domstolsväsendet. I rådande läge synes det vara lämpligt och närmast ofrånkomligt att tills vidare behålla överexekutorsinstitutionen. Likaså är det naturligt att uppgiften som överexekutor i princip anförtros åt länsstyrelserna även såvitt gäller magistratsstäderna. Länsstyrelserna fungerar redan nu som överexekutorer för stora delar av riket och är således väl förtrogna med ifrågavarande sysslor. Spörsmålet om överexekutorsinstitutionens vara eller icke vara på längre sikt påkallar ej ställningstagande i detta sammanhang. Här må endast konstateras att lagberedningens förslag ej binder framtida lösningar i fråga om överexekutorsuppgifterna i vare sig den ena eller den andra riktningen.

Såsom påpekats under remissbehandlingen kan den föreslagna lagstiftningen antagas medföra ökad arbetsbelastning och därmed ökat personalbehov för länsstyrelserna. Möjligheten för dessa att förordna överexekutor för viss förrättning är dock ägnad att motverka en stegring av arbetsbördan.

I några remissyttranden har berörts organisations- och personalfrågor, som angår utmätningsmännens verksamhet. Dylika spörsmål jämte åtskilliga andra frågor inom området för administrativ reglering kommer att anmälas av chefen för inrikesdepartementet.

De av beredningen föreslagna reglerna om kungörande av exekutiv auktion är ej påkallade av exekutions- och domstolsväsendets förstatligande. I likhet med remissorganen anser jag det dock vara lämpligt att i förevarande sammanhang upptaga dessa frågor av begränsad räckvidd. Andra ändringar i lagstiftningen inom utsokningsrätten, vilka kan framstå som motiverade i och för sig, torde så långt möjligt böra anstå i avbidan på att den samlade översynen inom beredningen slutförts. Även de nu föreslagna bestämmelserna, som till stor del har karaktären av provisorium, kan då behöva jämkas.

Lagrådet. De framlagda lagförslagen har av lagrådet lämnats utan erinran.

Redogörelse för gällande rätt samt för uttalanden i anslutning till de särskilda paragraferna i förslaget till lag om ändring i utsokningslagen lämnas i propositionen å s. 28—67. Motiven till föreslagna övergångsbestämmelser och följdändringar återfinnes i propositionen å s. 67—70. Utskottet torde i berörda delar få hänvisa till propositionen.

Framlagda förslag till omorganisation av exekutionsväsendet, m. m.

Sedan 1962 års riksdag (prop. nr 148, SU nr 183, rskr nr 387) fattat principbeslut om att polis-, åklagar- och exekutionsväsendet skall helt förstatligas den 1 januari 1965, har Kungl. Maj:t för årets riksdag i propositionen nr 100 framlagt förslag beträffande organisationen av ifrågavarande verksamhet. För exekutionsväsendets vidkommande innebär förslaget i huvuddrag att organisationen utformas på sätt departementschefen enligt ovan lämnad redogörelse angivit.

Vidare har i propositionen nr 101 till innevarande års riksdag framlagts förslag till lagstiftning med anledning av förstatligandet och omorganisationen av polisväsendet m. m. Denna proposition upptager, utom annat, vissa lagförslag som förutskickats i den nu behandlade propositionen (s. 68 och 70). Sålunda framlägges förslag till lag om fullgörande av vad som åligger landsfogde m. fl. samt förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ lagen den 10 juli 1899 (nr 58 s. 1) om ersättning av allmänna medel i vissa fall för skada, som förorsakats av ämbets- eller tjänstemän med flera.

Utskottet

Enligt vad utskottet inhämtat tillstyrker statsutskottet bifall till propositionen nr 100 angående organisationen av polis-, åklagar- och exekutionsväsendet m. m. Vidare tillstyrker första lagutskottet i utlåtande denna dag bifall till propositionen nr 101 med förslag till lagstiftning med anledning av förstatligandet och omorganisationen av polisväsendet m. m.

Enär utskottet ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag, får utskottet hemställa,

att förevarande proposition, nr 126, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 15 maj 1964

På första lagutskottets vägnar:

INGRID GÄRDE WIDEMAR

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Wikner, Ferdinand Nilsson, Hilding, Hjorth, Helge Karlsson och Nyman;

från andra kammaren: fru Gärde Widemar, herrar Landgren, Östrand, Ekström i Björkvik, Gustafsson i Borås, Fröding, fröken Bergegren och herr Larsson i Norderön.